

Index Rerum,

plures declarauit S. Congreg. ibidem n. 3. & seqq.
 Conseruatoribus Religionum pertinet causarum cognitio in prima instantia. pag. 270. num. 6
 Conseruatoria quales hodie per Trident. sint sublate, ac prima instantia Ordinatis refutata. ibid. n. 7
 Conseruatoria hodiernae habentes amplissimas clausulas, & facultates, in quo dicereptant limitatis per ius commune. ibidem n. 8. & remissive.
 Conseruatoria Religionum, & Vniuersitatum sunt intacta à Trid. ibid. n. 9
 Conseruatoria Regularium sunt prelibatae in Trid. ac ideo eorum conseruatores cognoscunt in prima instantia, uti ultius declarauit S. Congreg. ibid. n. 10
 Et itidem responsum fuit conseruatorum Vniuersitatis Leodiensis. p. 271. n. 11
 Cap. causa omnes, circa causas infra biennium terminandas non comprehendit conseruatorum, declarauit Sacra Congregatio. ibidem num. 12
 Conseruatoria particularium, manent sub dispositione iuris communis, & ultra procedentes in violentis non notoriis Rex vti protector Concil. Trident. remittit causam Ordinarii. ibid. n. 13
 Conseruatorum Vniuersitatum, & Religionum procedere in prima instantia iuxta tenorem priulegiorum patitur Senatus, cum Concil. Tridentini, non percuriatur. ibidem numer. 14
 Conseruatorum datio est etiam inducta in favorem colligantium, ne cogant Romani adire pro exemptis conuenientis. pag. 277. num. 88
 Estque inductum in favorem publice visitatis. ibid.
 Conseruator subintrat locum Ordinarij, a quo quis eximiuntur, & illius naturam, & vices vti subrogatus assumit. ibid. n. 89
 Conseruator cum detur ad Vniuersitatem causarum Ordinario equparatur luxia magis receptam opinionem. ibid. n. 90. & 91
 Conseruatorum in prima instantia cognoscunt de causis suorum exemplorum, eoque agnoscit Sanct. Congregatio, vti Ordinarios exclusiuad Episcopos Ordinarios. ibidem num. 92
 Conseruatorum datio in maiorem favorem exemplorum, si per rescriptum non subscriptum mutati permitteretur, in manus potius eorum dannum force, quod ius non patitur. p. 278. num. 94
 In conseruatoribus vicem Ordinarij exempti datis, qui alium Ordinarium in suo loco non habeat, quique in prima instantia cognoscere permittuntur, verificantur verba Trident. in c. causa omnes. ibid. n. 95
 Conseruatorum eligere extra Regnum prohibiti sunt exempti, ne naturales molestias tolliantur. ibid. n. 97, cum seqq.
 De differentiis inter Conseruatorum datos iuxta ius commune, & modernos datos cum amplissimis facultatibus cognoscendi judicialiter, & cum iurisdictione de causis exemptorum. p. 279. n. 101. remissive.
 De appellationibus emissis à Conseruatoribus

exemptorum ad Sedem Apostolicam cognoscit Nuncius Hispanie contra Cochier. p. 311. num. 27
 Conseruator magis accedit Ordinarii iurisdictioni. ibid. n. 38
 Nuncij principalis potestas est circa appellaciones ab Ordinariis emissa, & propterea circa interpositas à Conseruatoribus loco Ordinariorum habitis. ibid. n. 39
Consilium Regium. Vide *Senatus, Senator.*
 Consilium Supremum remittit omnes causas retentionsis ob derogationem iuris patronatus laicorum, aut Regis, & ad Chancellarias, alijsve Audientias Regias ex l. Regni. p. 181. n. 19. & seqq.
Consortes.
 Consortis iuris individui potuisse privilegiis sui consortis. p. 274. n. 61, cum seqq.
Constitutio. Vide *Statuum, Lex.*
 Constitutio 9. Iulij III. non est in yllo in Regnis Hispanie. p. 48. n. 135
 Constitutio Pij V. de non conferendis beneficiis resignatis consanguineis Episcoporum in Hispania non fuit recepta, sed ab ea supplicatum. ibid. n. 136
 Constitutio Gregorij de facienda publicatione resignationis, aut permutationis beneficiorum facta coram Ordinario, non est in Hispania recepta. ibid. n. 17
 Constitutio Clementis de largitione munierum Religiosis prohibita non fuit recepta. p. 49. num. 18
 Constitutio Pij IV. de professione Fidei in aliis Religionibus non ligat, quia non recepta. ibid. n. 140
 Constitutio Greg. XIV. de immunitate Ecclesiastici in Hispania non fuit recepta. ibid. n. 142
Conseruando. Vide *Observancia, Prescriptio.*
 Conseruando examinandi litteras Apostolicas apud varias Christiani Orbis Nationes viget, sciente & paciente Papa. p. 36. n. 40
 Quam non damna Pater Enriquez, nisi ob suspicionem fraudulentem inobedientia, aut nisi Rex de fide sit suspectus. ibid. n. 41
 Conseruando, & obseruancia Provincie attendunt ad iustitiam actiones, sive licitus, aut illicitus. p. 49. n. 146
 Conseruando vetusta, ex qua Princeps confert beneficia, tolli non debet, quando rimeatur scandalum. p. 72. n. 42. & seqq.
 Conseruidinis mutatio ipsa etiam, que adiuuat utilitatem, nouitate perturbat. p. 93. n. 2. & seqq.
 Conseruando non erit mutanda ex qua diu Principes contulit beneficia, ne ex nouitate oriatur scandalum. p. 95. n. 11
 Ex conseruidine immemoriali competit Regi facultas tollendi violentias. p. 117. n. 6
 Conseruando non potest extendi de loco ad locum nec de casu ad casum. ibid. n. 7
 Conseruando interpretatio non requirit prescriptiōnem, sed aliquando ita fuisse de facto obseruatum. ibid. n. 12
 Conseruando interpretatio legis non requirit scientiam Principis. ibid. n. 10
 Conseruando interpretatio dirimit omne dubium circa dispositionem hominis, aut legis. ibid. n. 12
Conse

& Verborum.

Conseruidine nequit fieri, quod nec pacto. p. 251. n. 8. & 9
 Conseruando etiam iniusta excusat. pag. 348. num. 42
 Etiam si proueniat à principio iniusto. ibidem num. 43
 Conseruidines aliquot contra libertatem Ecclesiastis, per tollerantiam Pontificum sustentatur, & iustificantur. p. 24. n. 174
Contemplatio.
 Contemplatione alterius facta promissio, isto decedente re integrum corruit, fecus non reintegra facta iam acceptatione per donarium. p. 340. n. 22. & seqq.
Concessio.
 Concessio facta nominis contemplatione nominis, puta Imperatori, heredo, & restringitur ad nomen, & eo deficiente deficit, & extinguitur. p. 235. n. 5. & seqq.
Contestatio litis. Vide *Litis contestatio.*
Continentia causa. Vide *Causa.*
 Continentia causa ex quibus rationibus non disuiditur, sed coram uno iudice tractari deberet. p. 308. n. 4
Continentia causa diuidi nequit. pag. 409. num. 12
 Vnius causa ad se ipsum magna est continentia. ibid. n. 13
 Tam in principali negotio, quam in alio ab illo originem trahente. ibid. n. 14
Contrahens, contractus. Vide *Obligatio, Quasi contractus, Forum.*
 Contractus potest dici nullus, & conditionaliter simul potest peti eisdem restitutor. p. 160. n. 11. & seqq.
 Contractus ratione fortitur quis forum, quia index loci contractus competens dicitur. pag. 231. n. 2. Vide *Forum.*
 Ratione contractus quando & in quibus causibus fortiora quis forum, & de tota materia ibid. n. 11. remissive.
 Contractus nomen fictum per contrahentes apertos non attenditur, sed eius forma, & effectus. p. 252. n. 24. & seqq.
 Nisi contractus effectus nomini per contrahentes apposito non repugnet. ibidem num. 16. cum seqq.
 Contractus cuius ratione forum quis fortitur, sublatu, & forum etiam sublatius intelligitur. p. 287. n. 51
 Contrahens sub una qualitate tanquam talis censetur contrahere, & non tanquam alter ex alia qualitate quam simili habet. pag. 314. num. 25
 Nec alteri qualitatibus, cuius respectu non contraxit, contractus nec prodest, nec nocet. ibid. n. 26. cum seqq. & p. 315. n. 38
 Dignitas quoaque sua retinet iura separabiliter, & iuxta quam contrahitur, attenduntur qualitas, non alterius dignitas. ibid. n. 37
 Contractus ratione fortitur quis forum alienum, quia de iure loci contractus competens dicitur. p. 397. n. 3
 Contractus ubi est à iure permisus inter partes principales non attenditur praedictum inde alteri ortum incidenter, & in consequentiā. p. 398. n. 12
 Si cum contractu celebrato in alieno foro simul concurrat expressa renuntiatio proprii fori, Remedia ad inuicem contraria cumulari nequeunt. p. 159. n. 4
 Contraria simul stare non possunt. ibidem numer. 5

Index Rerum,

- Ad propositionem vnius ex contratis sequitur remoto alterius. *ibid.* n.6
 Contraria illegans non auditur. *p.160.* n.7
 Contraria est si appellatio, & multitatis oppositio, conditionaliter tamen simul valent proponi. *ibid.* n.10. & seqq.
 Contrarietas, & perplexitas nulla insurgit ex remedis conditionaliter, & disfundunt simul intentias. *ibid.* n.12
 Contraria an sine querela retentionis, & violentia ob non delatam appellationem ab excutore emisam. *p.159.* n.3. & seqq.
 Contraria remedia simul cumulari possunt ad diuersos fines & respectus. *pag. 161.* num.19. & seqq.
 Contraria remedia ad idem cooperandum tendentia simul cumulantur. *ibid.* n.24
 Contraria allegate culibet permittrit ad sui defensionem. *ibid.* n.25
 Contraria temedia ad idem cooperandum cumulari possunt, & comparantur. *pag. 155.* num.78
 Contrarietas in abstracto, & non in concreto, in substantia non attenditur. *ibid.* n.79
 Privilegio communii, eti omnes contraueniant, solus vnius valet contradicere. *pag. 273.* n.42. & seqq.
 Contraria sententiae in diuersis iudicis fertant, causa continentia non dividenda, sed coram uno iudice tractanda. *p. 308.* n. 1. cum seqq.
 Dispositio tollens contradictionem, aut impedimentum, intelligit de impedimento praeferito de facto, non de iure aperiente viam ad illud proponendum. *pag. 347.* numer.34
 Contradicere de facto non dicitur, qui coram iudice comparet. *ibid.* n.35. & seqq.
 Contradictor legimus opponens contra personas eligentium, eligidorum, aut electorum, facit ut actus extrajudicialis amittant primam naturam extrajudicialiter, & deinceps cognoscatur judicialiter. *pag. 361.* num.5
 Contradicitor legimi exceptiones opposita contra electionem capitulo requirent iudiciale cognitionem, de quibus solus Prelatus cognoscit in prima instantia. *pag. 362.* num.15
 Contradictor legimus comparrens coram excutore litterarum super beneficio reservato in via Ordinaria audiit debet. *pag. 490.* num.34
 Nisi & contra ipsum commissio veniat subscripta. *ibid.* n.55. & seqq.
 Contradictor legimus si compareat, excutior gratis non extrajudicialiter, sed judicialiter tenetur procedere. *p.493.* n.79. & seqq.
 Contradictor legimus non possidens comparrens re integra coram Ordinario, cui Senator remisit litteras ad immitendum, impedit immisionem, & in via Ordinaria per Ordinarium erit audiendus. *ibid.* n.87
 Maximè litteris habentibus clausulam citatis citandis, aut amoto illico detentore. *p.494.* num.38
 Legitimi contradicitoris comparentis ad impedientiam immisionem gratis, causa Ordinario remittenda Ordinaria via tractanda. *ibid.* n.90
- Contradictor legimus re integra comparrens, possessione vacante, impedit immisionem, qui si non audiatur, appellat, & causat attentata. *ibid.* n.93
 Contradictor legimus dicitur habens titulum coloratum, dummodo suum titulum coram excutore gratis producat, licet appellat, & causat attentata, secus si non produxerit. *ibid.* n.94. & 95
 Prelatus ante institutionem est legitimus contradictor ad impediendam immisionem prouisi Apostol. *p.495.* n.96
 Contradictor legimus est capitulum licet non possidat, ratione articuli puritatis sanguinis ad impediendam immisionem prouisi Apost. *ibid.* n.97
 Religians quando dicatur legitimus contradictor ad impediendam immisionem resignari. *ibid.* n.98
 Legimus contradictor non possidens legitimu tempore comparare dicitur etiam postimmisionem, quando ea fuit ex aliquo capite nulla. *p.496.* n.105
 Legimus contradictor comparrens coram Ordinario (cui litterarum pro immitendo prouiso fit per Senatorum remissio) debet in via Ordinaria audiit sicuti iure communis attento poterat excutio. *ibid.* n.104
 Contradictor legimus est prouisi ab Ordinario ad impediendam immisionem prouisi Apostolici ex causa reservationis, quando ista non est notoria, sed obscura, & dubia. *p.498.* n. 120. cum seqq. Cetera require prouisi.
 Contradictor ab alio fonte, nempe ab alio testatore admittitus in immisione, i. final. C. de editio Diu Adriani tollen. *p. 601.* n. 161. & seqq.
 Contradictor legimus possidens impedit immisionem executiua litterarum, qui in via Ordinaria est audiendus. *ibidem* n. 164. & 165
 Ad impediendam litterarum immisionem patiter indicatur regulariter legitimus contradictor cum solo titulo, ac contradictor cum possessione, nam cum vitroque via Ordinaria est agendum. *p.301.* n.172. & seqq.
 Et iterum contradictor debet coram excutore litterarum suum titulum producere, quem si non producebit, non impedit immisionem. *ibid.* n.174. & seqq.
 Contradictor possidens debet perquiri per excutorem, & citari, alias excutio erit nulla & attentata. *ibid.* n.176
 Contradictor possidens non citatus quandocumque compareat etiam re non integra debet audiit, te posita ante omnia immisione iam facta. *ibid.* n.177
 Contradictori possidori non audito, aut non citato per excutorem datur manutentio. *ibid.* n.178
 Contradictor simplex cum titulo absque possessione debet comparere re integra, ante actionem immisionem, licet post decretum. *ibid.* n.183
 Contradictor legimus non dicitur prouisi ab Ordinario super beneficio referatu, quando non possidit. *p.503.* n.184
 Sibi contradicere in iniustis Principes iusti patiuntur. *p.176.* n.71. & seqq.

Contra

& Verborum.

- Contraria sunt facere rem iudicatam suam, & impugnare sententiam. *p.306.* n.74
Copia. Vide Commissio, Cistatio.
 Copia simplici fidem adhibet Rota in odium recurrentis ad Concil. Regis. p. 345. n. 7. & seqq. & 10
 Copia simplex litteratum eatens citatione, nec dicitur de actis, nec fidem prout facit. *p.394.* num.93
Creditor. Vide Forum, Debitor, Executorialis.
 Creditor, cui res data in solutum fuit eiuta, non potest primaria actione agere per adjudicationem iam extinta, sed alia noua agere debet. *p.335.* n.20
 Creditor condannato, an executorialis dirigantur in eius debitorem obligatum ex garantia, vel sine illa, vel an eius causa sit per Senatorum Ordinatio remittenda. *p. 405.* n. 2. cum seqq.
Cultus Diuinus.
 Cultum Diuinum debet Princeps speciali studio tueri. *p.9.* n.49. & seqq.
 Littera suppressionis, aut vniuersi, cum extincione beneficiorum ob diminutionem Cultus Diuinus, aliaque damnata retinentur in Senatus. *p.322.* n.51
 Nihil praestans conservacioni Regnum, quam vigilancia in Cultus Diuinus, & Status Ecclesiastici tutio, quoniam stabilitatem omnium rerum publicarum. *p.202.* n.17. & seqq.
Cumulari. Vide Concurvere, Contraria,
 Remedium.
 Cumulari an possint simul, & in eodem libello proponi querela retentionis, & querela violentia ob non delatam appellationem ab excutore litterarum, & quando conditionaliter, seu alternatiue. *p.159.* n. 1. cum seqq.
 Retentionis, & violentia ob non delatam appellationem querela simul cumulari possunt etiam non conditionaliter, si iam facta fuerit litterarum executio. *p.161.* n.18. & de ratione num.56
 Cumulari simul contraria remedia tendentia ad idem cooperandum. *ibid.* n.24
 Vbi duo remedia retentionis, & violentia ob negatam delationem appellationis ab excutore litterarum emissis simul cumulantur, variis modis decteta in Senatu concipiuntur. *p.195.* n.67
 Cumulari simul violentia excutoris ob non delatam appellationem, & remissione ad Ordinarium petitia iuxta Trident, primam illi conferuam instantiam, an Cancelleria coquere possint. *ibid.* n.68. & seqq.
 Cumulari vitroque remedio remissiois ab Ordinariis, & violentia ob negatam delationem appellationis ab excutore emissis diuersimodo discernunt Cancelleria, & quomodo. *ibid.* n.69. & seqq.
Curator. Vide Absens.
 Curator potest dari absenti per iudicem rei sitae ad eff. Atum decedentes primum decretum. *p.232.* n.19. & 20
 Curatorem potest liti date iudex laicus clerico minori coram se litiganti, & e' concessio iudex Ecclesiasticus. *ibid.* n.22
 Curatorem absenti dare potest index, qui ad causam habet iurisdictionem. *ibid.* n.24
 Curator non potest dari absenti non subditio non reperto in loco rei sitae. *ibid.* n.25
Curia, Curialis.
 Curiales Apostolici si recognoscent finem, & praetextum Regis in hac Bullarium retentio, non ægite ferrent eandem. pag. 66. num.45
 Ad Curiam recurrens pro imperanda commissione in prima instantia alteri super causa ad eam legitimè non devolutam, ad Ordinatum remittendus erit. *p.212.* n.22
 Obligatus in Curia Roman. ibidem vndeque ortundas regulariter conuenit. pag. 231. num.4
 Curiales astuti ad mouendum Sanctissimum, vt commissionem subscrivat, ad subterfugiandam vigiliam Regis in protectione Trident. semper fingunt causam iactationis, *p.289.* n.74
 De Curialium circumstantis dolendum affectantum iactationis causam, vt misericordi litigantes à suis domiciliis extrahantur. *ibid.* num.75

D

Dannum. Vide Preiudicium, Republica, Rex, Recensio, Complicatio.

- Dannum allatum per litteras Pontificales Republicæ non aliter percipetur à Sede Apostol. quam per delationem, & examen omnibus numeris absolutum, & relationem factam Papæ per Senatorum. *p.61.* n.4
 Dannum maius vbi timetur executione litterarum, quam ex dilatatione, suspensi debet. *p.63.* n.20
 Dannum magnum, aut scandalum si oritur ex litteris Papæ, peccat obediens. *ibidem* num.24
 In litteris, ex quibus dannum publicum resulat, deficit intentio Papæ. *p.64.* n.29
 Dannum notable, aut scandalum vbi timetur ex litterarum executione, retento locum habet, eti ipsæ sint mero iure validæ. *p. 38.* num.56
 Principi afferenti timorem danni, aut scandali omnino standum. *ibid.* n.58. & seqq.
 Dannum Regis, & Regni ad inuidem compantur, cum unum faciant inuidibile corpus. *p.85.* n.1. & seqq.
 Dannum publicæ utilitatis nepte Regni, aut Regis iusta caula eti ad Bullarum retentioem. *p.88.* n.34. & seqq.
 Dannum, seu utilitas Regni, aut Regis adiuuicem convertuntur, qui non dabimus dannum Regni, quin vergat in dannum Regis. *ibid.* n.22. & seqq.
 Dannum Republicæ Ecclesiastice, aut temporalis legitimam esse causam retentionis litterarum in Senatu; omnes ferè sicutant Doctores de hac retentione tractantes. *p.89.* n.45. & seqq.
 In damno publicæ utilitatis, non in subreptione copiis facilius facultas data à iure ad superdetendum in executione litterarum eti validæ sint mero iure. *p.111.* n.42. & seqq.
 Dannum publicum oritur ex detegatione iuris patronatus laicorum. *pag. 112.* num.30. & seqq.

Yy

Dam

Index Rerum,

Dannum notable sequeretur, si litteræ iustitiae non subscriptæ in prima instantia impetranti tradecentur, cum sarcinæ illis posset vti, & reproductis in Rota contra recurrentem procedetur in Rota per iudicium contradicarum, p. 390. n. 48. cum multis seqq.

In dannum Regis concedentis alicui immunitatem à solutione cedit exemptio, non in dannum Regni concedentis certam summam, p. 105. à 115.

Data, Datarius. Vide *Supplicatio, Subscriptio.* Supplications omnes, quæ per datarium expediuntur, subscrībuntur propria manu Sanctissimi, p. 411. n. 2. & seqq.

Datario portigitur supplicatio, & requidetur à quibusdam, qui aponunt summariū contentorum referendum Sanctissimo per datarium tempore subscriptionis, ibidem num. 4.

Data gratia non attenditur, sed expeditio litterarum, vbi utraque data concurrit ad aliquem effectum inter aliquos, ibid. n. 12.

Per Datatum quando, & quomodo expediantur supplications super auocatione causarum in prima instantia, & quomodo rationabilis causa requisita comprobanda, p. 417. num. 46.

Iurisdictio licet adquiratur à tempore data, ad eum tamen exercitum requiruntur litteræ, & earum presentatio Delegato, p. 419. n. 66. & seqq.

Debitum, Debitor. Vide *Obligatio, Contractus, Locus, Auditor Camere.*

Si debitor debitoris per executoriales condemnati laicus sit, declaratur vix fieri, & illius causa competenti laico seculari remittetur, p. 405. n. 6.

Debitor debitoris condemnatus non adstrictus garantia prius debet coram suo iudice ordinario conueniri, & condemnari, antequam in eum diligant executoriales contra suum creditorem expedire, ibid. n. 7.

Singularia iura ad idem adducuntur, ibid. & n. 8. 9. 10. & seqq.

Decipiens, Decipi. Vide *Securitas, Rex.*

Decipi nemo debet. Principis autoritate, nec calumnia ex ea capi valet, pag. 349. num. 49. & seqq.

Nemo literis Principis, aut verbis confidens decipi debet, ibid. n. 59. & seqq.

Decipiens sub Regis seculo in pristinum statum reponendus, ut liberè ius suum consequatur, p. 350. n. 62.

Decima, Redecima.

Ius percipiendi decimas Regi concessas à Sede Apostolica ipsius Regalia, et, p. 17. n. 141 Et de iis decimis, seu tertius cognoscit Rex, ibid. n. 142.

Sive tradetur de iure harum decimatum, sive de facto, ibid. n. 143. & seqq.

Ob scandalum vitandum Ecclesie patitur decimas non soli in Provinciis in quibus soli non consueverunt, p. 95. n. 15.

Litteræ Apostolicae retinentur continentes novitatem circa decimas, aut redēcimas, p. 97. num. 35.

Redēcimas litteræ ad Senatum deferuntur, p. 120. n. 38. & 39.

In terciis recuperatis à manibus Mororum sta-

tum subintrat prīilegium decimatum Regi Hispanie concessum ab Urbano II. sep̄ canonizatum per Rotam, p. 383. n. 41.

In decimis Regibus applicatis per Papam, cœllat iuris communis dispositio, ibidem num. 42.

Decima laicis concessa ante Concilium Lateranense, in feudum tenet ad Ecclesiam recuperant libertatem, & nequeunt iterum in feudum laicis, ibid. n. 45.

Declarationis Interpretatio.

Pro declaratione, & interpretatione dubiorum Concil. Trident. recurrendum ad Sedem Apost., p. 207. n. 1.

Declaratio dubiam dispositionem eius est, cuius est condere, ibid. n. 2.

Declaratio legum, & statutorum, aut Principis priuilegiorum spectat ad Principe, ibidem num. 3.

Concilium conuocare ad cuiuslibet dubij sui declarationem force penè impossibile, & semper durissimum, ob quod declarationem referuant Papæ, p. 208. n. 4.

Declarationem dispositionis sue potest quis alteri committere, ibid. n. 5.

Declarationes alteri commissa super eo, quod sibi secreto dixerat committens, an sit standum & remissum, ibid. n. 6.

Ad declaranda dubia Concil. Trident. Pontifex creavit particularem Cardinalium Congregationem, ibid. n. 7. & seqq.

Declaratio Concil. Trid. istius redditus dispositio, & vt talis veneranda, & obseruanda, ibid. n. 12. & seqq.

Declaratio nihil de novo inducit, nec nouum actum, aut diuersum facit, sed qualis fuerit precedens, demonstrat, p. 209. n. 15.

Declaratio alicui commissa perinde habetur, ac si à committente fuerit simili à principio facta cum dispositione, ibid. n. 16.

Declaratio inest dispositioni declarata, ibidem num. 18.

Dispositio declarata retinet suam primigeniam naturam, ibid. n. 17.

Declaratio retrotrahit ad tempus principalis dispositionis, ibid. n. 19.

Declaratio censetur dimanata eodem tempore à principio cum dispositione principali, ibid. n. 20. & seqq.

Rex euigilare debet ne Prelati ex sua absonta declaratione, & interpretatione Concilij subditos lœdant, ibid. n. 22. cum seqq.

Vbi refertur Bulla Pij IV.

Declarandi, aut interpretandi data facultas exprimit ex prima declaratione, pag. 293. num. 23.

Incertitudo, quæ ex futuro eventu, vel per fatum, aut declarationem alterius certa redditur, in qualibet dispositione admittitur, p. 152. num. 45.

A Concilio Trident. quod claris verbis discernit rescriptum auocatorum subscribendum, non est facile recessendum per declarationes, de quarum fide non constat, contrarium dicentes, p. 442. n. 18.

S. Congregatio Cardinalium facultatem habet à Papa declarandi, & interpretandi dubia & ambigua Concil. Trid. ibid. n. 19.

Declarandi facultatem qui haber, ea caret in re clara, non dubia, nec ambigua, p. 443. n. 21.

Decla-

& Verborum.

Declaratio non cadit super verbis clatis, cum declaratione non egant, ibid. n. 22.

Declaratio, quæ verbis dispositionis declarata repugnat in nullo actu admittitur, cum potius peremptio, destrutio, & alteratio subiecti dicatur, ibid. n. 23.

Per declarationem quando mutatur, aut alteratur subiectum, non declaratio, sed nova dispositio dicitur, ibid. n. 24.

Declarations Cardinal. Congregat.

Declarationes S. Congregacionis Cardinalium sunt decisum vim legis habentes ut pro late commissione Papæ à personis habentibus à Principe facultatem respondendi, p. 208. n. 7. & 8.

Declarationes Cardinalium, qua autoritate, & solemnitate muniri debeant, ut illis fides detur, p. 210. n. 16.

Declarationes S. Congregationis eandem vim habent, ac si ab ipso Papa immediate dimissarent, p. 208. n. 10.

Vt plures eadem dixit Congregatio, ibid.

Declarationes Sacrae Congregationis non eagent publicatione cum sicut in declarationem legis iam publicata, ibid. n. 11. & seqq.

Declarationes Sacrae Congregationis, Rota non licet infirmare, sed obsecrare, ibid. n. 13.

Cum declarationibus S. Congregationis mensurata est proteccio Concil. Trident. ibid. num. 14.

Declaratio Concilii nihil aliud est, quam ipsummet Concilium declaratum ad effectum protectionis Regis, p. 209. n. 21.

Declaratio S. Congreg. singularis refertur, quæ dicitur de consensu foliis Episcopi non possesse causam in Cuciā introduci, nisi partes etiam consentiant, p. 215. n. 8. & seqq.

Quod iterum declarat eadem S. Congregat, ibid. n. 13. & 14.

Declarationes Sacrae Congregationis, referuntur, quibus expressè decidunt instantiam Ordinarij praeseruatam in cap. cause omnes, intelligi eum de Decano, Archidiac. & aliorum inferiorum ordinariam habentium iurisdictionem, ex immemoriali, pag. 221. num. 49.

Doctores plures testantes de dicta declaratione refertur, ibid. n. 50.

Easque semper canonizauit Rota, ibid. n. 51.

Declaratio Sacre Congregat, adducatur, ut inferior Prelatus habens iurisdictionem in sua Collegiata Ecclesia, aut Collegio, non comprehendatur in cap. cause omnes praeseruante primam instantiam Ordinariis, pag. 202. num. 15.

Declarationes S. Congregat, referuntur dicentes lite vertente inter Ordinarium, & subditum, negotio esse committendum viciniori, p. 225. n. 11.

Quæ videntur procedere vbi lis vertitur super re principaliter pertinente ad Ordinarium colligantem non ad suam Ecclesiam, cum eo case possit esse index, ibidem num. 12. cum seqq.

Declarationes S. Congregat, plures recensentur, quod Episcopos in iis in quibus esse potest index, quæ non spectant ad sui, vel suorum principale commodum, possit etiam conuocate capitulum, p. 226. n. 19.

Declaratio amplissima, & singularis S. Con-

gregat, refertur circa competentias inter Ordinarios, & superiores in admittendis appellationibus in prima instantia, p. 229. n. 4. & seqq.

Declaratio S. Congregat, refertur, dicens iure per appellationem ab actu extrajudiciali recedi ab Ordinario in prima instantia, ibid. n. 10. & 11.

Declaratio S. Congregat, refertur, quæ dicitur ratione contractus fortiori quem forum alienum, etiam in prima instantia non obstante Trid. p. 231. n. 5.

Declaratio S. Congregat, quæ dicitur nullitatem professionis infra biennium terminandam, p. 239. n. 5.

Declaratio S. Congregat, quod si lis non sit dilata ob negligientiam Ordinarij, sed parti, aut ob gravitatem causæ, nequeunt partes superiore adire in prima instantia, ibid. n. 6. cum seqq.

Declarationes S. Congregat, recensentur, ut subscriptio Papæ non requiratur in commissionibus missis ad partes, sed sufficiat, quod apponatur in supplicatione, quæ commissiones petuntur, p. 243. n. 44. & 45. Vide cap. 30. n. 5.

Congregatio plures declarauit posse libere expediti commissions in prima instantia cuiuslibet Delegato, in beneficiis reservatis, cum non percutiat Trid. dispositio, p. 261. n. 1. cum seqq.

S. Congregatio plures declarauit, conservatas regularium, & viuenteritum non esse sublatas per cap. causa omnes, immo causas plenariam cognitionem requirentes esse per conservatores cognoscendas in prima instantia, p. 269. n. 3. & seqq. & pag. 270. num. 10. & 11.

Sacer. Congregat, declarauit, cap. causa omnes, circa causas infra biennium terminandas non comprehendendi conservatores, ibidem num. 12.

Declarationes S. Congregat, non procedunt quanto super iurisdictione praeterea per inferiorem Episcopo simul cum immemoriali allegatur priuilegium, p. 310. n. 23. cum seqq. & a numero 13.

S. Congregatio censuit Concil. in e. causa omnes, §. ad hæc non comprehendere causas per sententias decisos, p. 323. n. 2. & p. 355. n. 58. & seqq.

Declaratio S. Congregat, quod Concil. vbi non derogat sententis, non comprehendit causas per eas decisos, p. 324. n. 7. & 8.

Declarationes S. Congregat, dicentes per cap. causa omnes, non excludi executoriales obtentas, procedunt limite circa §. ad hæc ipsum, p. 350. n. 72.

Dux declarationes S. Congregat, recensentur, quibus dicitur grauamine extrajudicitaliter illato per Ordinarium appellationem emitendam ad eius superiorum non obstante Trident. p. 381. n. 23.

Declaratio S. Congregat, referuntur dicentes à visitatione Episcopi facta tanquam Sedis Apostoli. Delegati iuxta Tridentin. ad Metropolitanum appellandum fore, ibidem num. 23. & seqq.

Declaratio S. Congregat per solam subscriptionem appositam in supplicatione satisfactum

Index Rerum,

Exum esse Concil. Trid. itavt commissions ad partes missæ non egant subscriptione. p.415. n.8 & seqq. Vide cap.30. §.5

Sacra Congregatio declarauit formam iuris, & Trident. inhibitionibus expedientis seruandam etiam in appellationibus ad Roman. Curiam decoloratis. p.447.n.14

Supplicatio subscripta manu Sanctissimi exhibita in Senau tunc probat auocationem in prima instantia supposita fide, & vera existentia declarationem Cardinal. p.449.n.1

Declarations Cardinalium afferentes sufficere supplicationem subscriptam, ut auocatione vere probetur referuntur. ibid. n.2

Declarationibus Cardinalium impensis non authenticis Urbanus VII fidem abstulit. ibid. num.4

S. Congregation. indicis decretum referunt fide exuens declarationes, de quarum veritate authenticis testimonio non constat. pag.441. num.6

Declarationibus Cardinal. que authenticæ non apparent, Doctores passim fidem abnegant. ibid.

Declarations afferentes quibus dicitur sufficere supplicationem, qua petitur auocatio in prima instantia subscriptam ex multis suppositam ostenduntur. ibid. n.7 & seqq.

Declarations S. Congreg. authenticas semper Senatus Regius amplectitur in casibus occurrentibus. ibid.n.8

Declarationibus assertis dictantibus per subscriptionem apponendum in sola supplicatione satisfici fortia Trid. vii non authenticis Senatus fidem negat. ibid. n.9

A Concilio Trident. quod claris verbis discernit, rescriptum auocatorium subtestendum, non est facile recendum per declarations, de quarum fide non confitit contrarium dicentes. p.442. n.18

Declaratio qnod per supplicationem subscriptam satisfiat forma Trid. euidenter eiusdem verbis incongruit. p.443. n.27

Declaratoria. Vide Cedulæ, Excommunicatione, Censura, Letrones.

Litteræ de dimittendo, vel comparando intime reprobundunt in Curia vbi ob non partitionem intra terminum fertur declaratoria censurarum in contumaciam. pag.368. num.2

Declaratoria censurarum si ob metum, & potentiam excommunicati nequit intimari personaliter in loco publico, solemniter publicatur. ibid. n.3

Declaratoria incursus censurarum monitio præcedens de necessitate requiritur ad eius validitatem. ibid. n.11.16. & seqq.

Declaratoria est nulla non seruatis terminis servandis ad docendum se paruisse litteris Apostol. & monitorialibus. ibid. n.3

Declaratoria incursus censurarum, & publicam denunciationem per cedulones, seu alter monitio præcedere debet; & de praxi. ibid. n.14

Declaratorias litteras, aliaſe quaslibet ab Auditorie Camera expeditas contra obligatum Romæ, vel extra eam, degentem tamen in partibus Senatus retinet, & causam remittit Ordinario. p.402. n.53; & seqq.

Declaratoria litteras expeditas ab Auditorie Camere contra laicum in forma Camere obligatum, & specialiter submisum soe iustificationi retinet Senatus, & causam remittit in iudici laico competenter declarando vim fieri. p.403. n.19

Declaratoria. Vide Exceptio, incompetens, Competentia.

Declaratoria opposita, & reiecta acquiescente parte, iudicium, & sententia tener. p.324 num.10

Quod procedit quando alijs iudex habet iurisdictionem licet per declaratoriam elidibilem. ibid. n.11. & seqq.

Declaratoria opposita, super qua declaratur, & acquiescit gravatus, facit iudicem competentem, quando solius partis sufficit confessus, non quando alterius simul est necessarius. p.352. n.62

Decretum irritans. Vide Clausula, Nullitas.

In cap. causa omnes, Concil. Tridentin. non solum reperitur decretum irritans tacitum, sed etiam expressum. p.325. n.25. & seqq.

Verba (nullius sit momenti) vel altera nullatua inducent decretum irritans expressum. ibid. n.27

Decretum irritans tollit vires sententia, ac eius executionem. ibid. n.30

Decretum irritans afficit titulum & possessionem. p.498. n.126

Decretum irritans nihil operatur, dum clare non appetit dispositionem, qua est appositum, intrare, sed interim possessor manuteneatur. ibid. n.127. & 128

Decretum irritans in reservatione appositorum nihil operatur anteaquam appareat clare, beneficium esse reveratum. ibid. n.129

Decretum irritans tunc inficit possessionem, & titulum quando intrat constitutio, cui adhæret. ibid. n.130

Decretum irritans non operatur, nisi clare patet, beneficium sub regula reservatoria comprehendendi. ibid. n.131

Decretum irritans in priuilegiis tanquam accessorium nihil operatur, nisi clare constet, priuilegium intrare. p.499. n.132

Decretum irritans appositorum in constitutione Gregoriana de publicandis resignationibus non intrat dum non fuerit doctum de non publicatione. ibid. n.133

Nec impedit manutentionem. ibid.

Decretum irritans tunc inficit possessionem, si certum sit intrare, non quando est dubium, quia tunc manutentionem nec impedit dampnum virtute detractionis. ibid. num.134. & seqq.

Decretum irritans inficit possessionem iuris, non facti, cuius virtute datur manutentione. ibid. n.136. & 137

Decretum irritans tunc intrat, quando est instigata gratia eius, qui de illo opponit, alioquin sufficit Reo possessori excludere Actorem per non ius suum. ibid. n.138

Decretum. Vide Senatus, Retentio.

Decretum retentionis Bullarum, quod tendit in futurum, in executione iam facta verificari, aut adimpleri nequit. p.129. num.15.16. & seqq.

Contra

& Verborum.

Contra decretum retentionis, & eius verba videatur, qui Bullarum virtute quotidie viri poliflione, & ci insitit. pag.131. num.30. & seqq.

Decretum retentionis Senatus exequi directe non potest in repositione executionis litterarum iam facta. ibid. n.33

Decreti retentionis potest sub finibus supercedendi, & impendi executionem litterarum faciendam includit non transgredendis. p.133. n.41

Mirabilia iura ponderantur in proposicio. ibid. Decreti Senatus fines excedere non licet. ibid. num.42

Decretum violentia, vim fieri, quantumvis proteveret iudex Ecclesiasticus nescit adimplere, & reponere, nunquam Senatus per se reponit. p.135. n.61

Decretum retentionis obtento in Senatu post factam iam litterarum executionem comparet oppræsus coram executo, & deducens causam eandem, quo Senatum mouit ad retinendum, petat repositionem, & à negare, vel non facta per executo appellat, & querela violentia pro delatione, & repositione statut in Senatu. pag.139. num.90. & seqq.

Repositione facta per executo virtute decreti violentia subinteat executo decreti retentionis post executionem litterarum obtenti. ibid. n.91. & 92. & seqq.

Decretum retentionis exhibitorum coram executo litterarum recte probat causam legitimam, qua contradictor petat repositionem executionis carum ante recursum peracta. p.144. n.136. & seqq.

Decretum super retentione dumtaxat proferatur, quando ex actis virtuibus remedij simili intentati appareat iustam retentionem causam, ac etiam vim fecisse executo non deferentem appellatione. p.150. n.15

Equivid quando iniusta causa retentionis fuit inuenta in Senatu. ibid. n.16

Si super virtuibus remedij actis appareat absesse causam legitimam retentionis arque querelam violentia perperam propositam, super virtuibus decernit Senatus negatur. ibid. n.17 Si ex actis virtuibus querela iam executione litterarum peracta appareat virtuibus remedij legitime intentatum, super virtuibus decernit Senatus affirmatio, litteras retainendas, & executo deferre teneri, & repone re attenuata. p.161. n.26

Si ex actis reperiatur Senatus iustum causam retentionis, & vim non fieri denegata appellatione, consultus erit, decernere tantum super retentione, omisla declaratione super violentiam, & de efficaciatione. ibid. n.27

Decretum violentia quomodolibet conceptum sine affirmatio, siue negatio, semper est praedicta executioni decreti retentionis, quando ab utraque parte virtuibus intentatum remedium. p.162. n.30. & 31

Per decretum retentionis affirmacionum totaliter excluditur decretum violentia negarium, scilicet vim non facere executo. ibid. n.32 Si per inspectionem actorum utriusque remedij ab utraque parte intentati reperiatur ratione locum fore, super ea decernit Senatus, nihil tam super articulo violentia, & quare ibid. num.36

Ab utraque parte intentatis remedii retentionis, & violentie, si intentio legitima non reperiatur, denegatur, & si iusta reperiatur violentia querela, discernit Senatus vim facere executo.

Super similitudinem remedii violentie, & retentionis non est necessarium simultaneum decreta, sed singula decreta pro singulis remedii separatis sufficiunt. ibid. n.38

Flores de Mena, & Augustinus Barbosa cautè legendi dicentes, quod si à indicibus Apostol. appellatur, eo quod procedunt in prima instantia, dati in Cancelleria decretum vim fieri cum causa remissione ad Ordinarium. p.183. n.50. cum seqq.

Decreto violentie (de conoscer, y proceder) an vii queant Cancelleria ultra Consilium Supremum. ibid. n.56

Decretorum retentionis formulæ. p.194. n.56. & seqq.

Causa retainendi si reperiatur legitima diversimode dantur in Senatu decreta iuxta causum varietatem. ibid. n.57

Nam alij pertinent ad retentionem litterarum, alij ad remissionem Ordinatio, & de virtuibus decretorum conceptione. ibid. n.78

Decretum quomodo concipiendum, ora competencia inter Ordinarium certantem causam in prima instantia sibi pertinere, & Nunciū, Archicopūmive. p.195. n.59

Decreto (de conoscer, y proceder) dumtaxat vii Senatus Supremus, cuius est priuativa cognitio super executione Concil. Trid. ibid. num.60

Et de ratione huius conceptionis decreti. ibid. num.61

Decreto (de conoscer, y proceder) in violentia iudicis Ecclesiastici cognoscens de Reo laico, & re meri profana omnia tribunalia Regia inditincte vntur. ibid. n.62

Decreto (de conoscer, y proceder) in competencia orta inter Ordinarium, & Superiorum fuerit prima instantia Ordinario referata per Trid. Cancelleria nequeunt vii. ibid. n.64. & seqq.

Error aliquorum putantium in Audientiis Regiis vi posse decreto (en conoscer, y proceder) super quocumque genere competitæ adnotatur. ibid. n.65

Decreta variis modis concepiuntur in Senatu, quando duo remedia retentionis, & violentia ob non delatam appellationem emissam ab executo litterarum simili cumulantr. ibid. n.67

Cumulato virtuibus remedio remissione ad Ordinarium, & violentia ob negatum delationem appellationi emissam ab executo litterarum cumulantr. ibid. n.69. & seqq.

Nam si reperiatur vim fecisse executo, ita decernunt, vim fecisse executo, vt defterat & reponat, & articulam remissione ad Ordinarium remittunt ad Supremum Consilium terminandum, & de ratione. ibid. num.70. & 71

Si autem vim non facere executo repereat, super virtuibus remedio cumulato subsistendum, utrumque remittendo ad Consilium Supremum. ibid. n.72

Flores de Mena, & Barbosa cautè legendi erga conce

Index Rerum,

conceptionem decreti in contranentione
 Conc. Trid. p. 213. n. 25
 Decretum Senatus refertur inter impressa 66.
 quo exempti prohibentur eligere conferu-
 torum extra Regnum. p. 278. n. 97
 Decreto Senatus prohibetur naturales impetta-
 re commissiones iudicibus extra Regnum de-
 gentibus, & in Senatu datur prouisio ordi-
 naria, vt afferant iudicem in Regno. ibid.
 n. 98. & seqq.
 Cum hoc decreto Senatus consonat Ordinatio
 Lusitana. ibid. n. 100
 Decretum Senatus, 25. in ordine, anni 1562.
 ad literam refertur, quo Episcopis Aragonia
 habentibus loca sibi subiecta in Castella or-
 dinatum fuit, vt in illis crecent judices ad eu-
 tanda maxima inconvenientia. ibid. n. 101.
 & seqq.
 Decretum iudicis in alienatione tutoris, cito-
 & simili tanguam solemnitates extrinsec-
 non praesumuntur. p. 426. n. 17
 Duo decreta referuntur Senatus circa minorem
 orbatam litigantem in causa matrimoniali
 non patientis deferri appellacioni ad Curiam
 Romanam interponi, sed ad Nuncium, p. 450.
 num. 41
 Decretum Senatus quo litteræ merentes sui na-
 tura executionem remittuntur Ordinario,
 nec immutat, nec potest naturam priuilegia-
 tam, ac idem executiū procedere debet Or-
 dinarius. p. 489. n. 48
 Litteratum executionem iam peractam Senatus
 virtute decreti retentionis per seipsum repone-
 nere nequit. p. 148. n. 4
 Per decreto violentie executores vim fac-
 re, & reponere, intimatum executori, &
 facta repositione, decretum retentionis plen-
 dum consequitur effectum. ibid. n. 2
 Index successor in iurisdictione omnino tenet
 tur adimplere Regium decretum violentie,
 etiam suo antecessori directum. ibid. n. 4
 Superstes vt successori in causa tenetur adim-
 plere decretum Senatus (de otorgat, & reponer)
 etiam directum suo antecessori mortuo,
 vel absenti. p. 149. n. 8
 Qui si reponere recusat, secunda iussio se-
 natum expedit in ipsum. ibid. n. 9
 Si plures sint superstites executores nominati,
 quorum coram adimplere tenetur decretum
 Regium violentie. ibid. n. 10. & seqq.
 Mortuo, vel extra Regnum absente executore,
 qui vim intulit, decretum violentie cuiilibet
 ex superstitis intimari potest, sive à vim
 paciente, sive ab imperante, & is tenetur re-
 ponere. p. 152. n. 33
 Ut idem Regium decretum retentionis suum
 consequatur effectum impeditur per ex-
 ecutionem litterarum peractam. ibid. n. 34
 Superstite executore (cui decretum Regium fuit
 intimatum) recusante reponere, secunda ius-
 sio per Senatum erit expedienda. ibid. n. 35
 Mortuo, vel absente executore, qui vim intulit,
 decretum violentie etiam ei directum com-
 prehendit unum ex superstitis, cui fuerit
 intimatum. ibid. n. 39
 Potest etiam concipi specificè, complemento
 directo ad unum ex superstitis, cui fuerit
 intimatum. ibid. n. 40. & 41
 Decretum violentie decretum ad unum ex su-
 perstitis, cui intimetur, non continet in-

& Verborum.

certitudinem considerablem, eum facile ex
 intimidatione ad specificam certitudinem redu-
 cat. ibid. n. 41
 Si in decreto violentie Senatus non fecerit men-
 tionem iudicis superstitis, poterit seorsum
 in alio decreto id contiente tollendz dubita-
 tionis gratia. p. 153. n. 50
 Decretum violentie etiam directum iudici mortu-
 tuo, vel absenti, qui vim intulit, & etiam
 non facta mentione superstitis semper huic
 intimidatio adstringitur. p. 149. n. 11
 Inter decreta retinendi litteras, & remissiones
 ad Ordinarium ad finem reponendi nulla re-
 pugnania reperiatur, nisi in fontu verborum,
 cum in fine, & effectu conueniant. pag. 155.
 num. 76
 S. Congregat. Iudicis decretum refertur fide
 ex eius declarationes, de quarum virtute au-
 thenticum testimonio non constat. pag. 441.
 num. 6
 Decretum Regium prohibens Senatui, & ce-
 teris Cancelleriis cognoscere per viam vio-
 lentia de causis quomodolibet tangentibus
 Tribunal S. Inquisitionis refertur ad littera-
 ram. p. 461. n. 14
 Regis immediata persona an comprehendatur
 in suo decreto prohibitiō caufarum tangen-
 tium S. Inquisitionem, & an possit retinere
 litteras huius generis retinere, iusta existen-
 te causa. p. 464. n. 17. & seqq.
 In decreto Regio prohibente causa S. Inqui-
 sitionis ad Senatum trahi per viam violentie
 excepta reperiatur ipsa Regis persona. p. 465.
 num. 5
 Cui non adaptatur ratio prohibitionis. ibid.
 num. 36
 Decretum etiam prohibitorum, & abdicantium
 harum caufarum postmodum emanauit an-
 no 1553. p. 467. n. 44
Defectus. Vide Intentio, Iurisdictio, Commissio,
Nullius.
 Defectus intentionis, vel facti annular litteras
 Apostolicas. p. 64. n. 29
 Defectus intentionis Papæ, & subrepicio equi-
 parantur. p. 65. n. 32
 Clauſula quantumvis prægnantes non tollunt
 defectum intentionis. ibid. n. 33. & seqq.
 De defectu intentionis Papæ, qui late trahent.
 ibid. n. 36. remissive.
 Defectus, & facti exceptio non censetur exclu-
 sa ab statuto requiri omnes exceptiones.
 ibid. n. 37. & seqq.
 Defectus intentionis, vel facti non tam est ex-
 ceptio, quam defensio. ibid. n. 39. & seqq.
Defensio. Vide Rex, Princeps, Violentia,
Senatus, Moderamen.
 Defensio vi oppressorum cum ipso est Regno
 ab origine orta, & Regni obiectum, pag. 15.
 num. 102
 Homines vel sola naturali humanitatis ratione
 cogente tenentur hominum mores ad bo-
 num dirigere, & oppressionibus sub tyran-
 norum iugo passi defendere. p. 21. n. 188
 Communis societas vinculo cogimur defendere
 vim patientes. ibid. n. 189
 Non defendere ab iniuria si potest tam in cul-
 pa est, ac si patrem, & patriam deserat. ibid.
 num. 190
 Fortitudinis virtus est obuiare iniuriis, & vim
 patientem defendere. ibid. n. 181
 Defensio

semper reuerentia Sedis Apostolicae. pag. 196.
 num. 75
 Defensio omnis runc dicatur permitta si præste-
 tur cum moderamine inculpate tutela, aliter
 sit culpabilis. ibid. n. 76
 Moderamen in defensione procedit ab eodem
 principio iuris naturalis, à quo & ipsa defen-
 sio. ibid. n. 77
 Ad defensionem iustam conditio necessaria est
 moderamen inculpate tutela. pag. 26, numer-
 to. 25
 Exemptio Clericorum & eorum bonorum non
 extendit ad necessitatem naturalis defen-
 sionis. p. 29. n. 66. & seqq.
Deferre. Vide Appellatio, Recursus, Violentia.
*Delegatus. Vide Commissio, Rescriptum, Subre-
 picio, Subscriptio, Supplicatio, Superstes.*
 Delegatus potestatam à Deo cum Reges ha-
 beant Deum debent imitari. p. 7. n. 25 & 26
 Delegatus non acquirit exercitum iurisdictio-
 nis antequam sibi presententur litteræ. p. 138.
 num. 88
 Delegatus ex rescripto manu Sanctissimi subser-
 pto nouum ius, separatum, & non contentum
 in causa sibi commissa remittit Ordinario,
 cum noua egeat instantia, aut Senatus illud
 remittit vigore Concil. Trid. p. 257. n. 30
 Delegatus ad viuenteritatem caufarum loco Or-
 dinarij habet. p. 277. n. 91
 Delegatus caret iurisdictione, ino nec data vi-
 detur ante nominationem eorum, qui sunt in
 clauſula (omnesque alios) comprehensi, &
 citandi. p. 282. n. 9. & seqq.
 Porcellas Delegati dependet, & regulatur à po-
 testate delegantis. p. 190. n. 84
 Delegati iurisdictione expedientis ad partes mo-
 nitoriorum contra nominatum in commissione
 expirat, isto interim mortuo, nec contra ha-
 rede exequitur. ibid. n. 85
 Delegatus iurisdictione resoluta resolutum
 etiam Delegati integra, qui nulliter dein-
 ceps procedet. ibid. n. 86
 Monitorium, aut compulsorialium Dele-
 gati partibus dati commissio, & potestas fini-
 tur cessante iurisdictione delegantis in Ro-
 man. Curia. ibid. n. 87. & seqq.
 Delegati iurisdictione vt prorogetur necessarius
 est confitens expressus, non tacitus. p. 333.
 num. 76
 Delegatus ex commissione subscripta manu
 Sanctissimi nequit cognoscere de contou-
 ria motu tertio empiriori rei ab eo subhastare
 vigore sua commissionis. p. 354. n. 1. cum
 seqq.
 Delegati iurisdictione nondum prauenta per
 eius exercitum res adhuc dicitur integra,
 p. 340. n. 23
 Nec per litterarum presentationem coram
 Delegato dicitur praenta. ibid. n. 14
 Delegatum, & ordinarij potestatam habens
 simpliciter agens videtur processus ex ea, ex
 qua actus valer. p. 293. n. 1. & seqq.
 Delegatus non acceptans commissione potest
 ante repudiationis acceptationem, iterum il-
 lam acceperat, & validè procedere, p. 295.
 num. 40
 Delegata causa vni specialiter, si coram alio non
 nominato commissio presentetur nulla est sen-
 tentia,

Index Rerum,

tentia; & omnia acta ex defectu iurisdictionis. p.356.n.36. cum seqq.
 A delegato citatus non inserta copia sue commissionis in monitorialibus, non tenerur comparere. p.374.n.45. & seqq.
 Delegatus non adquirit iurisdictionis exercitum ante litterarum originalium presentationem, ita ut transumptum Notarii alias non auctoritatem nihil proberet. p.392. n. 67. cum seqq.
 Delegato afferenti mandatum sue commissionis non creditur. p.436.n.9. & 10
 Delegatio Papa, aut alterius Principis probanda erit per litteras. ibid. n.12
 Delegatus nequit procedere in causa nisi prius ostensis literis sua commissionis, ibidem numero 13
 Delegatus ante litterarum presentationem subdelegans nihil agit, quia suudlegatio est actus iurisdictionis. p.340.n.24
 Delegato vim inferente & postea mortuo, vel habente salubre remedium, est quartre vnam ex superstitibus coniudicibus nominatis in commissione cui decretum violentie intinetur. p.152.n.38
 Delegatus certus esse debet de sua commisione non aliter quam per litterarum originalium ostentationem, & sibi factam præsentationem. p.153.n.53
 Ita ut transumptum earum non sufficiat ad exercitum iurisdictionis. ibid. n. 54
 Per delegationem causa factam Inquisitori non derogatur iuri dictio Ordinarij, & c contra. p.470.n.60
 Iurisdictionis ordinaria est naturalis, delegata accidentalis, & odiola, & virtutique commixta illa istam ad se trahit. ibid.n.62 & 63
Deposum. Vide *Sequstrum.*
 Despotario legata liberatio intelligitur, & restringitur de debito orto ex causa depositi, p.235. n. 6. cum seqq.
Derogatio. *Derogate.* Vide *Ius patronat.* *Alienigena*, *Retensio.*
 Derogatio specifica Concil. Trid. requiritur, p.206.n.59
 Expressam derogationem requirit Conciliatis constituto, ibid.n.60
 Concil. Generale modernum specificam requirit derogationem, & non sufficit generalis eiusdemque Concilij. ibid.n.62
 Derogatione generali, nec speciali Concil. Trid. indigent concessionis Apost. propria manu Sanctissimi iuxtamotum proptium Pij V. ibid.n.63
 Derogationem Trid. etiam specificam non admitti in Hispania, qui testantur. ibid. numero 64
 Ex literis subscriptis propria manu Sanctissimi inserunt derogatio Concilij in uno casu e causis omnes, 20. quia in eo sic specialiter decreuit quasi in ceteris videatur noluissufficere, ibid.n.65
 Litera imprimata in derogationem, & contraventionem Trident. exequuntur in Senatu, qui variis modis discernit, ibid.n.66. & seqq.
Destinatio. Vide *Solutio*, *Contractus*, *Locus*, *Ratio*, *Obligatio*.
 Ad effectum fortificandi forum alienum idem operante locus contractus, & locus destinatae solutionis. p.401.n.43. & seqq.
 Ideo in loco destinatae solutionis non fortificatur quis forum, nisi ibidem fuerit repertus. n.45. & seqq.
 In loco destinatae solutionis Clericus venire potest absque consensu Episcopi si ibi repertatur, quia est protogatio tacita, & à lege inducta. p.402.n.47
 Conatus, obseruatio ad idem adducitur. ibid. num.8
Detinatio. Vide *Retention*, *Littera*,
Determinatio.
 Determinatio respiciens plura determinabilia debet ea pariformiter determinare. pag. 420. num. 9
Devolutio. Vide *Commisso*, *Iurisdiction*.
Deus.
 Deus miseretur eius, qui liberat miseros ab opressoribus potentium. p.6.n.7
 Deus est protector generis humani, vi pluribus sacra Scripturae authoritatibus comprobatur. ibid.n.8
 Deum protectorem passim Rex Propheta inuocat. ibid.n.9
 Deus liberat vi oppressos de manu potentium. ibid.n.10
 Deus ab origine creationis de hominis tutela curauit. ibid.n.11
 Deus vii verus protector praesto adest acclamantibus vi oppressis tacitis, & expressis. ibid. num. 12
 Multa Scripturae loca ad idem recensentur. ibidem.
 Dei exemplo Principes viduas habere debent sub sua protectione. ibid.n.13
 Deus in humani generis protectione vitetur Antoniorum ministerio. ibid.n.15
 Ut illos regant, dirigant, & tueantur à diaboliceis violentiis. ibid.
 Deus mandauit Angelis, ut homines custodian, & tueantur. p.7.n.16
 Deus cuncta ordinavit ad defensionem Republicae. ibid.n.19
 Deus reges creauit, ut protegant vi oppressos à violentiis. ibid.n.20
 Deus abhorret violentias, & scandala. ibidem num.18
 Protectionem (cum sapere sit necessaria) non est verosimile, sibi referuare Deum, sed Regibus commissuisse. ibid.n.27
 Ad Deum recursus immediate in singulis oppressionibus non est horum possibilis. ibidem num.28
 Deus defensionem Ecclesie Regibus commendauit. p.9.n.43
 Et statim Ecclesie custodire; & eius tranquillitatem curare, ibidem a num. 44. cum sequentibus.
 Dico replicare, & argumentari Abraham, Iob, & Moysem pluribus sacra Scripturae locis legimus. p.69.n.14
 Dic incommutabilem naturam pro misericordia mutasse, & temperasse suam sententiam sive in facitis litteris legitim. p.74.n.52
 Deus non dedit Principi iurisdictionem peccandi, nec auferendi alienum. p.100.num.16. & seqq.
 Dei protectionem invocat Propheta Rex contra laqueum sibi absconditum. p.349.n.48
Diffidio.

& Verborum.

Diffidio.
 Diffidio (sub praetextu) includit dolum quando pars malitiosè vitur recusu retentionis contra ius ad finem differendi, & impediendi executionem litterarum Apost. p.41. n.77. & n.111. cum seqq.
 Plurimi Doctores grauissimi Salmantini, & Complacenties, qui sic intellexerunt verbum (sub praetextu) Bulla Cœz, recensentur. ibid.n.78
 Diffidio (sub praetextu) declaratio. ibid.n.79. remissio.
 Diffidio (aur) est alternativa, & sufficit alterum adimpleri. p.420.n.85
 Sive dispositio, quæ apponitur sit affirmativa, sive negativa concepta. ibid.n.86
 Diffidio (omnes) comprehendit omnes casus etiam non comprehensos in proprietate vocabuli. p.164.n.28. & 29
 Diffidio (quomodolibet) qua vitur Trident. restringit, & excludit omnes alios casus, & personas præter expressas. p.124.n.13
 Et est restricchia, & taxativa, & conclusio negationem in aliis personis. ibid.n.16
 Diffidio (dumtaxat) & aliæ taxativa in dispositione de aliiquid faciendo, indicant formam, & solemnitatem, ita ut alter actus vitetur. ibid.n.17
 Habet vim prohibitionis tacite, & expressæ. ibid. n.18
 Diffidio taxativa exponuntur negatiæ. ibid. n.19. & seqq.
 Diffidio (dumtaxat) qua vitur Tridentin. in cap. causa omnes, exponit tanquam taxativa, ut solus Ordinarius. p.325.num.21. & seqq.
 Diffidio (nisi) inter alios effectus limitatius, seu negatiæ importat conditionem, maximè relata ad tempus futurum. ibid.n.25
 Diffidio (nisi) importat formam. ibid.n.26
Dignitas.
 Dignitas unaquæque sua iura retinet separabilitatem, & iuxta quam contrahitus, attenditur qualitas non alterius dignitatis. p.315.n.37. & seqq.
 Dignitati si ex priuilegio aliquis casus durat perpetuus, & non eligit industria persona, quia successores sunt incerti. p.379.n.9. & seqq.
Dilatio. Vide *Terminus*.
 Dilatio, tempus, aliave conditio respiciens executionem contractus dumtaxat non reddit conditionalem principalem dispositionem, sed pura remanet. p.387.n.15
Dispensare, *Dispensau*. Vide *Licentia*.
 Dispensatio Principis, ut alienigena possit in Regno beneficia obtainere, habet locum in beneficio iam obtenuit. p.129.n.8
 Dispensatio ad obtinendum beneficia incompatible, prodest ad iam obtenta retainenda. ibid.n.9
 Dispensationes committuntur Ordinariis ex decreto Trid. p.220.n.33
 Dispensationes matrimoniales committuntur inferioribus Ordinariis habentibus quasi Episcopalem iurisdictionem. ibid.n.35
A D Ecclesiarum reparationem, & readmissionem potest Rex sequestrare redditus eiusdem. p.8.n.32
 Ad Ecclesie praedium, & dogmarum, praepucu ditigi debet Principis officium, ibid. à n.19. & seqq.
 Ad Ecclesiasticam functionem quæ spectant, boni Principis est tueri. ibid.n.39
 Ecclesie tranquillitas, & Religionis Principi interest. ibid.n.40
 Ecclesie

Index Rerum,

Ecclesiæ defensionem Principibus commendavit Deus. *ibid.* n.43
 Ecclesiæ res tueri debet Princeps speciali studio. *p.9.* n.49. & seqq.
 Et cœlum Diuinum. *ibid.*
 Ecclesiæ ut iuarent Principes, principaliter à Deo potestatem acceperunt. *num.12.* & *13.*
ibidem.
 Ab Ecclesiæ debet Princeps vim, fraudes, turbas, & externa mala accere. *ibid.* n.54. & *55.*
 Ecclesiæ defendere Principes in coronacione iurant, cuius sunt protectores. *pag.10.*
num.58
 Ecclesiæ murus est Regis manus. *ibid.* n.61
 Ecclesiæ protector vocatur Rex. *ibid.* n.64
 In Ecclesiæ pace consilii Imperij securitas. *p.11.* n.71
 Inter Ecclesiasticos cognoscit Rex de Regalibus. *p.16.* n.132. & seqq.
 Ecclesiastici ratione regalium, quæ tenent sequuntur forum Regis temporalis. *p.17.* n.136
 Inter Ecclesiasticos potest Rex cognoscere super protectione vi oppressorum, quæ Regi competit de iure vii Regalia, cum alter suum auxilium præstare non possit. *ibidem* n.148
 Ecclesia Orientalis Ius Canonicum non recepit ob morum diversitatem. *p.48.* n.132
 Ecclesia complexitur variæ Regna habentia variis ritus, & modis viuendi. *p.50.* n.131
 Ecclesiastica Instituta, & Concilia laudabiliter in Regno observata, & moribus Provinciarum recepta, semper conservanda sunt. *p.94.* num.4
 Ecclesia vniuersalis concordia custoditur, si que à patribus instituta sunt, atque subsequens reverenter obseruet. *ibid.* n.10
 Ecclesia multa debet tollerare ob scandalum timorem. *p.95.* n.16. & seqq.
 Ecclesiæ, ciuïsque libertatem, & immunitatem tueri Principi Christianorum officium est. *p.201.* n.11. & seqq.
 In Ecclesiæ nonnunquam Principes sæculi culmina tenent, ut disciplinam Ecclesiasticam muniant, & seditiones rigore Principium conterant. *ibid.* n.12
 Ad Ecclesiæ tuitionem tenentur Principes ex debito regalis officij, etiam non postulatum, cum ipsorum studi, & religionis interfit. *p.201.* n.13
 Ecclesia mos est antiquus, ut Imperatores interfici Conciliis, ut necessaria Reipublica spirituali liberè proponantur, & modis omnibus exequantur, & Principum terrore impedimenta auellantur. *ibidem* num.22. & seqq.
 Ecclesiæ protectores fecit Deus Principes iuxta decretum Trid. *p.103.* n.26. & seqq.
 Ecclesiastica persona, quæ interuenient in executione litterarum Apostolicarum contravenientium priuilegii, & consuetudinibus horum Regnorum, amittunt naturalitatem, & suorum beneficiorum fructus sequestrantur. *p.374.* n.60. & seqq.
 Quid si sim laicus? *ibidem* à num.57. & seqq. & à n.61.
 Edicta. Vide Ciatio, Cedulae, Declaratoria. Edicta publicis locis affigenda ob timorem, & potentiam adversarij debent esse publica instrumenta confecta per Notarium causa cum testibus, & à iudice sigillata. *p.371.* num.32. & seqq.

Effectum.

De varijs effectibus rei redactæ ad priorem statum, & naturam. *p.140.* n.105, remissione, & p.341. n.38. & seqq.
 Effectum infinitum non potest procedere causa finita, quia sicut limitatur potentia causæ, sic eius effectus. *p.25.* n.1.1.2.
Electio. Vide Nominatio, Capitulum, Extrajudicialiter.
 Eligere quando quis cogitat unum ex titulis, seu iuriis incompatibilibus ad agendum, vel se defendendum. *p.40.* n.71. & seqq.
 Electio mero iure validæ, si inde oriatur, vel timetur scandalum, executioni non traditur. *p.11.* n.12. & seqq.
 Electione semel facta sublata potestas est iterum eligendi. *p.293.* n.21
 Electio semel facta irreuocabilis, & incommutabilis redditur. *ibid.* n.22. & seqq.
 Electio repudiandi electionem de se factam potest ante acceptationem sua repudiationis iterum acceptare. *p.295.* n.38. & seqq.
 Electio competens ex testamento fit irreuocabilis, ex contractu autem variari semel potest. *ibid.* n.45
 Electio nulla non impedit variare, & iterum validè eligere. *ibid.* n.46
 Electionibus assistit Praelatus vti Praelatus iurisdictionem habens. *p.361.* n.7. & seqq.
 Quomodolibet inter electionem faciemad à Capitulo opposito recedat pro suis examinationis obiectionibus ad Ordinatum erit recurrentum, qui iurisdictionem haberet, & priuam instantiam. *p.362.* n.16. cum seqq.
 Electionibus & Capitularibus Praelatus inter alii fit vti talis, quia de incidentibus inter eligendum iudiciale cognitionem requirentibus cognoscit, quo sua prima instantia consumitur. *p.363.* n.18. & seqq.
 Senatus remittit cansem Ordinario quomodolibet ante perfectam electionem oppositor excipiens à Capitulo recedat. *ibid.* num.21. & seqq.
 Ad quem pertinet ius confirmandi electionem, aut facendi collationem electo expectat cognoscere super defectibus electionis, aut electi oppositis. *ibid.* n.22
 Ab electione, & collatione iam facta per Capitulum, & Praelatum assistentem vti tales, non ad istum, sed ad eius Superiorum erit appellandum. *ibid.* n.23. & seqq.
 Commisso impetrata super appellatione ab electione iam peracta per Capitulum, cui Praelatus vti talis assistit, per Senatum tradenda est parti, ut ea coram delegato vitetur. *p.364.* n.29
 Ab electione appellans opponendo defectus contra eam, aut electum, tenetur seruare formam iuramenti, cap. vi circa, de elect. lib. 6. alias corrigit appellatio. *ibid.* num.33. cum seqq.
 Ab electione appellans non seruata forma iuramenti nequit iterum cum ea eandem viam appellationis profici coram Superiori, sed altera via ius proprium deducere coram Ordinario. *p.365.* n.36. & seqq.
 Electionem unius ex superstibus executoribus nominatis pertinere impetranti priuam.

& Verborum.

titu, mortuo primo præoccupante iurisdictionem, securus Christopherus de Paz. *p.149.* num.11.
Emptio. Emptio pignoris subhastati legitimo efficitur titulo possessor. *ibid.* n.2
 Conta emporem pignoris subhastati possessorum iudicium motum nouum est intentandum coram suo iudice Ordinario ex Trid. *ibid.* n.3. & seq.
 Emprio pro persona nominanda per empotrem suffinetur, ita ut facta nominatione retrotrahatur, ac si à principio ipsa contraheret. *p.153.* n.46
Ens.
 De non ente ad ens non potest fieri transitus. *p.487.* n.21. & 26
Episcopus. Vide Ordinarius.
 Episcopos intra cuius Diocesis Prælatus inferior pretendit iurisdictionem in matrimonialibus, & criminalibus, exercet iurisdictionem priuatam ante quam probetur immemorialis. *p.221.* n.43. cum seqq.
 Probari tamen debet immemorialis per tres conformes. *ibid.* n.47. & seqq.
 Episcopos quando debeat, vel non, manuteneri in iurisdictione præfensa per inferiores. *p.122.* n.53, remissione.
 Episcopos potest esse index in causa sua Ecclesiæ. *p.225.* n.13. & seqq.
 Episcopos in causa sua Ecclesiæ reputatur legitimus index, at si causa tangat ius suum personali modo. *ibid.* n.15. & 17
 Eligendi facultas, sive competens ex testamento, sive ex contractu, extinguitur, si per contractum inter viuos. *ibid.* n.23
 Electio unius iudicis ex nominatis facta ab initio per impetrantem per contractum facta intelligitur, cum in iudicio quasi contrahatur. *ibid.* n.24
 Eligendi facultas semper consumitur, quoties ex electione semel facta ius fuit aliqui quæsumum. *ibid.* n.25
 Re non integra per commissionis presentationem, commissio sit communis viri partis, & equaliter ius quæsumum, ac pariter ius eligendi unum ex superstibus. *p.151.* num.8
 Eligendi unum ex superstibus executoribus facultas si competenter impetrant priuatum, graue foret inconveniens, qui vel tardius, vel nunquam eligeret. *ibid.* n.30
 Impetrans mortuo iudice Delegato, non habet iudicem, qui ei possit præfigere terminum, ad eligendum aliud ex superstibus in sua commissione nominatis. *ibid.* n.32
 In duobus malis minus est eligendum. *p.154.* num.19
 Ad examen litterarum Apost. infringientium priuilegia S. Inquisitionis Rex priuatum eligit fidientissimos Senatores, qui omni secreto Regem consulant de inconvenientiis. *p.466.* n.37.
Emphyteusis.
 Emphyteuticum ius Praelatus emens ab emphyteuta sua pecunia non confundatur cum proprietate Ecclesiæ, nec Praelati heres illud tenuerit restituere successori dignitatis. *p.316.* n.39. & 30.
Empio, Empor. Vide Venditio.
 Delegans ex commissione subscripta manu Sanctorum nequit cognoscere de controversia mota tertio emptori rei subhastatae vi gente dictæ commissionis. *p.354.* num.1. cum seqq.
 Episcopos licet in causa tangente suum personale interesse index esse nequeat, potest tamen in tangentie suam dignitatem, & Ecclesiæ. *p.318.* n.8. cum seqq.
 Episcopos in causa sua Ecclesiæ potest allegari suspectus dummodo recusationis causa ante omnia proponatur. *p.319.* n.11
 Episcopos manuteneri in iurisdictione præfensa per Decanum, & Archidiaconos ex immemoriali, interim quod ista per tres conformes probatur. *ibid.* n.14. cum seqq.